

KURJER WILEŃSKI

Waluty się chwieją

Czechy zamierzają obniżyć walutę

PRAGA. (Pat.) Dzisiaj wieczorem wydano następujący komunikat urzędowy: „Na posiedzeniu Rady Ministrów, które odbyło się w piątek 2 października wieczorem, polecono Komitetowi gospodarczemu Rady Ministrów, by ten rozważył w szybkim tempie wpływ międzynarodowego rozwoju sytuacji monetarnej na sytuację Czechosłowacji — zwłaszcza, czy i w jakiej mierze należałoby poczynić kroki, przez które Czechosłowacja przystosowałaby się do nowych warunków polityczno-handlowych”.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzi się w dalszym ciągu, że należy oczekiwać dewaluacji korony w ramach nie przekraczających 16 proc. jej dotychczasowej wartości.

Węgry nie obniżają waluty

BUDAPESZT. (Pat.) Dziś ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

Rada Ministrów na dzisiejszym posiedzeniu stwierdziła, że wobec wydanych poprzednio zarządzeń nie zachodzi obecnie potrzeba ogłoszenia żadnych nowych rozporządzeń dotyczących spraw walutowych, Rokowania, zmierzające do usunięcia trudności, jakie wyłoniły się ostatnio na terenie eksportu niektórych towarów węgierskich, są już w toku. Wydano wszelkie potrzebne zarządzenia, mające na celu ochronę interesów węgierskich.

Walka ze zwyczajną cen w Łotwie

RYGA. (Pat.) Inspektor cen ogłosił rozporządzenie nakładające kary na winnych nieuzasadnionej zwyczajnej cen. Podwyższenie cen towarów może nastąpić za zgodą władz. Kontrola przeprowadzona w ostatnich dwóch dniach wykazała liczne wypadki podwyżki cen towarów. Spisano wiele protokołów. Kupecy wobec sytuacji wytworzonej przez dewaluację lata, zwołali na dziś nadzwyczajną naradę.

W związku z dewaluacją lata, podniesione zostały o 40 proc. opłaty za telegraficzne przesyłki i rozmowy telefoniczne z zagranicą.

Przemysł nie chce dewaluacji złotego

WARSZAWA (Pat.) Prezydium Centralnego Związku Przemysłu Polskiego na posiedzeniu w dniu 2 bm, po zapoznaniu się z urzędowym komunikatem, stwierdzającym, że nie ma podstaw do zmiany dotychczasowej polskiej polityki walutowej i po wyczerpującym oświetleniu zagadnienia przez dr. Wacława Fajansa, prezesa Związku Banków i Andrzeja Wierzbickiego, wyraża przekonanie, że decyzja ta — będąca jednocześnie dowodem, iż w gospodarstwie narodowym polskim istnieją silne i gruntowne elementy równowagi — jest jedynie trafna i słuszna, od powiada zarówno interesom całego gospodarstwa narodowego jak i najszerzych warstw społeczeństwa i w sferach gospodarczych spotkała się z całkowitą zrozumieniem i uznaniem.

Telegram L. M. i K. do min. Becka

WARSZAWA. (Pat.) Liga Morska i Kolonialna przesyła p. ministrowi Spraw Zagranicznych Beckowi do Genewy następujący telegram:

„Zebrany na pierwszym po wakacjach posiedzeniu, w dniu 29 września Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonialnej przesyła panu ministrowi imieniem półmilionowej rzeszy członków wyrazy żywej radości i wysokiego uznania za Jego wystąpienie z okazji wyboru nowego członka Komisji mandatowej Ligi Narodów, widząc w tem pierwszy krok na drodze usiłowań Polski do uzyskania koniecznego i należnego jej zadośćuczynienia w dziedzinie kolonialnej”.

Znaczny spadek kursu franka w Londynie

WARSZAWA (Pat.) Wobec uchwalenia przez parlament francuski ustawy dewaluacyjnej frank francuski po raz pierwszy od dnia 26 września notowany był dziś na giełdzie w Londynie i Zurychu.

Ponieważ Szwajcaria równocześnie z Francją przeprowadziła dewaluację waluty, dzisiejsze notowania franka francuskiego w Zurychu nie odbiegają zbytnio od dawniejszych kursów. Dewizę na Paryż notowano dziś w Zurychu mia nowicie 20.25 wobec 20.23 w okresie przed ostatnią dewaluacją.

Inaczej przedstawia się sprawa notowań franka w Londynie, gdzie najniższy kurs franka przed dewaluacją dochodził 77 za jednego funta. Obecnie spodziewano się, iż za jednego funta

angielskiego płacić się będzie w Londynie około 100 franków. Tymczasem przy otwarciu frank notowany był 104, zaś w godzinach późniejszych nawet 105,71.

W kołach giełdowych wyrażana jest opinia, że utrzymanie się tak niskiego kursu franka francuskiego w Londynie spowodowałyby mogło nader szkodliwy dla rynku angielskiego nagły odpływ co najmniej 250 do 300 milionów funtów kapitałów francuskich, przebywających ostatnio w Anglii. W konsekwencji oczekiwać należy interwencji brytyjskiego funduszu wyrównawczego, która przejawiałaby się w formie intensywnego skupowania franków, co w następstwie przyczyniłoby się musiało do poprawienia kursu franka francuskiego w Londynie.

Frank szwajcarski również spadł

PARYŻ. (Pat.) Dzisiejsze posiedzenie giełdy paryskiej po 6-dniowej przerwie miało przebieg niezwykle ożywiony. Rozmiary obrotów giełdowych i zgłoszenia kupna były bez precedensu, o ile chodzi o obroty giełdy paryskiej w ciągu ostatnich kilku lat.

O ile chodzi o transakcje dewizami, to należy zaznaczyć, że tak, jak przewidywano, nowy kurs franka ustalił się mniej więcej pomiędzy dwiema granicami, przewidywanymi przez nową ustawę monetarną. Dolar notowany był dzisiaj 21,45 fr. Nowa ustawa monetarna określa granice dla dewizy amerykańskiej między 20,15 a 22,96. Ostatni kurs oficjalny dolara notowany w Paryżu w zeszły piątek wynosił 15,19.

Funt szterling notowany był 105,76. Granic

ce, w jakich się może wahać dewiza angielska, wynosi 97,92 i 114,80. W zeszły piątek funt szterling notowany był 77,62.

W kołach giełdowych zwracają uwagę, że frank szwajcarski został zdeprecjonowany o ten sam procent co i frank francuski, t. j. o 29 proc. Wynika to wyraźnie z dzisiejszych notowań. Mianowicie frank szw. notowany był 4,93 3/4 wobec 4,91 1/2 w czasie ostatniego posiedzenia giełdowego w zeszły piątek, czyli prawie utrzymał się na poziomie swego dawnego paritetu.

Floren holenderski został zdeprecjonowany. Jak wynika z dzisiejszych notowań giełdy paryskiej — o 21 proc. Notowany był mianowicie dzisiaj 11,55 wobec 10,25 1/2 fr. w zeszły piątek.

Z gorących dni parlamentu Francji

Zdjęcie nasze przedstawia ławy rządowe we francuskiej Izbie Deputowanych, w czasie ostatniej girającej debaty nad ustawą o dewaluacji franka. Premier Blum prowadzi ożywioną rozmowę z ministrem Skarbu Vincent Auriol'em.

Litwinow pójdzie do dymisji?

PARYŻ (Pat.) „Le Matin” przewiduje, iż Litwinowa „czekać ma rychło odwołanie”. Dziennik pisze, że koła dyplomatyczne w Moskwie zaskoczono zostały aresztowaniem Stefana Rajewskiego, który w swoim czasie zastąpił na stanowisku naczelnego redaktora „Journal de Moscou” Łukjakiwa, zesłanego na Syberję. Rajewski był protegowanym Lit-

winowa, przy którym pełnił funkcje do rady prywatnego.

W ten sposób potwierdzałyby się pogłoski o bliskim ustąpieniu komisarza spraw zagranicznych.

Jako kandydatów na miejsce Litwinowa wymieniają: Potiomkina, Krestin-skiego i Mikojana.

Gen. Śmigły-Rydz nawołuje do popierania T-wa B. P. S. P.

WARSZAWA. (Pat.) Z okazji rozpoczęcia „Tygodnia Szkoły Powszechnej” Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Śmigły-Rydz nadesłał Towarzystwu Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych odrębne pismo o następującej treści:

„Cele, które w swej pracy postawiło Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych muszą pobudzić do ofiarności i współdziałania każdego Polaka, pragnącego by naród polski był wielkim narodem.

Śmigły-Rydz, gen. dyw.”
Jednocześnie gen. Śmigły-Rydz przeznaczył 100 zł. na cele Towarzystwa.

Konferencje min. Becka

GENEWA. (Pat.) Minister Spr. Zagr. Beck przyjął dziś p. Goldmana, genewskiego przedstawiciela egzekutywy światowego kongresu żydowskiego.

GENEWA (Pat.) Minister Spr. Zagr. Beck konferował dziś z ministrem Spr. Zagr. Szwecji, Sanderem.

GENEWA. (Pat.) Minister Spraw Zagr. Beck obecny był dziś na śniadaniu, wydanym przez komisarza ZSRR p. Litwinowa. W śniadaniu tem wzięli m. in. udział niektórzy delegaci państw bałtyckich i skandynawskich.

Dr. J. Krzemiński składa sprawozdanie N. I. K.

WARSZAWA (Pat.) Prezes Najwyższej Izby Kontroli dr. J. Krzemiński oraz wiceprezes dr. Z. Rugiewicz w dniu dzisiejszym złożyli Panu Prezydentowi, Gen. Rydzowi-Śmigłemu, p. Premjerowi, marszałkowi Sejmu i Senatu — sprawozdanie kontroli państwowej za okres budżetowy 1935—36 r.

Związki b. formacji wojskowych na Wschodzie łączą się

WARSZAWA. (Pat.) W czwartek 1 października odbyło się zebranie przedstawicieli 5-ciu związków b. formacji wojskowych na wschodzie, a mianowicie: Związku Legjonistów puławskich, b. żołnierzy 1-go korpusu, Kaniowczyków i Żeligowczyków, Sybiraków oraz Murmańczyków a ponadto reprezentantów 6-ciu grup b. żołnierzy na wschodzie: 3-go korpusu, kaukaskiej brygady, oddziału odeskiego, fiński i oddziału Rosji centralnej i oddziału turkieskiego.

Na zebraniu uchwalono jednogłośnie deklarację, w której wyżej wymienione organizacje postanowiły utworzyć wspólne przedstawicielstwo pod nazwą: „Reprezentacja b. żołnierzy polskich na wschodzie”. W skład tej reprezentacji weszło po 3-ch delegatów z każdego związku oraz po 1 delegacie z każdej grupy.

Grandi przysłał kanclerzem cesarstwa włoskiego?

PARYŻ (Pat.) Donoszą z Rzymu: krąży tu niepotwierdzone pogłoski, że ambasador Grandi opuszcza Londyn, a stanowisko po nim obejmie Guariglia, ambasador w Buenos Aires.

Grandi miałby powrócić do Rzymu i objąć wyższe stanowisko w hierarchii partii faszystowskiej, poczynając od 28 października, t. j. rocznicy marszu na Rzym. W rocznicę tę miałyby być przeprowadzone reorganizacja zarządu partii, jej sekretarz miałby być jednocześnie ministrem spraw wewnętrznych. Jednocześnie miało być proklamowane cesarstwo włoskie i utworzenie stanowiska kanclerza Imperjum.

W każdym razie dnia 28 października rocznica faszystowskiego pochodu na Rzym będzie obchodzona niezwykle przeżyście. W Rzymie od będzie się defilada triumfalna wojsk, które brały udział w kampanji abisyńskiej.

Grotę w Lourdes mieli wysadzić komuniści

BERLIN. (Pat.) „Berliner Tageblatt” ogłasza sensacyjną wiadomość, iż komuniści francuscy opracowali mieli plan wysadzenia w powstrze dynamicznym słynnej cudownej grotki Matki Boskiej w Lourdes.

Polleja wpaść miała na trop tej występnej akcji i udaremniła zbrodniczy plan komunistów.

WALKA O STOLICĘ

Gen. Franco uroczyście objął władzę

BURGOS (Pat). Wczoraj rano odbyła się tu podniosła uroczystość przekazania władzy gen. Franco, który na mocy decyzji Junty otrzymał władzę Głowy Państwa.

Uroczystość miała przebieg następujący: u wejścia do pałacu gubernatora wojskowego odczytał przybycia gen. Franco gen. Cabanellas. Przybywającego wodza powstańców zebrał tłum witał entuzjastycznie. Gen. Franco doznał przeglądu oddziałów wojskowych, poczem udał się do sali tronowej pałacu w otoczeniu władz autorytarnych.

Otwierając posiedzenie gen. Cabanellas oświadczył: w imieniu Junty Obrony Narodowej przekazuję panu władzę najwyższą w państwie. Władza ta przekazana została państwu sercu hiszpańskiemu, zgodnie z życzeniami narodu. W odpowiedzi na to gen. Franco oświadczył: zwycięstwo jest po naszej stronie. Uratujemy ojczyznę, dźwigając ją. Potrzebuję współpracy wszystkich i jestem przekonany że pomożecie mi. Niech żyje Hiszpania!

Następnie gen. Franco wyszedł na balkon celem powitania zgromadzonego tłumu, poczem wygłosił przez radio przemówienie do narodu hiszpańskiego. W mowie swej gen. Franco pod-

kreślił, iż przysły rząd starać się będzie o przywrócenie ładu społecznego, zapewniając pracę wszystkim robotnikom. Wolność religijna będzie uszanowana.

Z krajami zagranicznymi zawarte zostaną układy handlowe. Porozumienia te będą zawarte przedewszystkiem z krajami, które nie będą przeciwnie polityce Hiszpanji. Z tymi, którzy walczą z naszą cywilizacją, nie może być żadnych stosunków.

Podział władzy

Gen. Franco przewodniczył wczoraj wieczorem na posiedzeniu Wielkiej Rady złożonej z członków Junty, Obrony Narodowej i dowódców wojskowych Hiszpanji nacjonalistycznej.

Postanowiono, że Junta w Burgos pod przewodnictwem gen. Franco w dalszym ciągu sprawować będzie kierownictwo ogólne władzy państwowej. Kwatera główna gen. Franco znajdować się będzie prawdopodobnie w Valladolid, gdzie jest już kwatera gen. Mola.

Dowodami poszczególnych frontów będą — gen. Ponte — frontu aragońskiego, gen. Raliquet — frontu Samo-Sierra i Guadarrama i gen. Varela — frontu Sierra de Gredos i Toledo.

Liczne miejscowości wpadają w ręce powstańców

SEWILLA. (Pat.) Powstańcy zajęli Archatequada. W ręce ich dostały się 4 armaty i samochód pancerny. Na odcinku Siguenza oddziały powstańcze opanowały Muratillo.

Na froncie Sierra Gredos wojska gen. Mola zajęły fort Luza i Casa Vieja. Straty wojsk rządowych są rzekomo znaczne. W Andaluzji dwie kolumny, które wyruszyły z Kordoby i Grenady, wkroczyły do Olivera. Na polu bitwy padło 100 żołnierzy rządowych.

Na froncie Estramadury powstańcy zdobyli

miejscowość Guarena. Straty rządowe wynoszą 53 zabitych.

Samoloty bombardują Malagę

GIBRALTAR. (Pat.) Kontrotorpedowiec brytyjski „Arrow” przywiózł 120 uchodźców. Uchodźcy ci oświadczają, że samoloty powstańcze bombardowały zaciekle Malagę, powodując dużą ilość ofiar. W porcie Malagi znajduje się tylko kilka łodzi podwodnych rządowych.

Dwa parowce powstańcze odbywają stałe rejsy pomiędzy Ceuta a Algeiras, przewożąc oddziały maurów i amunicję, przeznaczone do ataku na Malagę.

Dyktator Palestyny

Angielska Rada Królewska nadała głównodowodzącemu sił zbrojnych w Palestynie, gen. Dill uprawnienia i władzę dyktatora, od którego zarządzeń nie będzie teraz żadnych odwoływać.

Arabowie walczą z wojskiem angielskim

JEROZOLIMA. (Pat.) Oddział wojska brytyjskiego, któremu towarzyszyło 2 generalów, osaczony został wczoraj wieczorem przez większą bandę Arabów na szosie między Acre i Safad w północno-wschodniej Palestynie.

Kolumna w składzie 2 plutonów żołnierzy szkockich i kilku opancerzonych samochodów dokonywała rekonesansu na szosie, która wije się pomiędzy wzgórzami. W pewnej chwili posyłał się na wojsko grad kul z przydrożnych skał, gdzie ukryci byli powstańcy arabscy. Wojsko odpowiedziało ostrzeliwując napastników z karabinów maszynowych. Na pomoc wezwano samoloty, które jednak z powodu lesi stego terenu nie były w stanie wykryć napastników. Po stronie angielskiej nie zanotowano żadnych ofiar. Straty powstańców są narazie nieustalone.

Owiedo broni się mimo bomb

OVIEDO. (Pat.) Samolot rządowy zrzucał na miasto 12 bomb, które spowodowały śmierć 9 osób. Inny samolot spowodował drobny pożar, który został natychmiast ugaszony.

Nieudany atak powstańców

MADRYT (Pat). Zgodnie z przewidywaniami, powstańcy rozpoczęli atak na wielką skalę na odcinku Siguenza na froncie aragońskim. Według wiadomości, nadeszłych do Madrytu, piechota rządowa odparła ofensywę. Powstańcy pozostawili na placu walki przeszło 200 zabitych, 300 powstańców zdezerterowało.

14.011 tys. rubli z Sowietów Hiszpanom

MOSKWA (Pat). Agencja TASS podaje na podstawie informacji Centralnej Rady Sowieckich Związków Zawodowych, że zbiórka na fundusz pomocy dla kobiet i dzieci w Hiszpanji przyniosła na dzień 2 października ogółem — 14.011 tys. rubli. Za zebrane pieniądze Związki Zawodowe nabyły środków żywności, które wysłali do Hiszpanji na statkach „Newa” i „Kubań”. Zbiórka trwa w dalszym ciągu.

Dzieło czerwonych burzyteli

Wnętrze kościoła w San Roque (połud. Hiszpanja) zburzonego przez oddział milicji rządowej.

Pacyfikacja dalszych terenów abisyńskich

RZYM. (Pat.) Z Asmary donoszą, że na odcinku Siamen piąta dywizja czarnych koszul wykonała wspaniale powierzone jej zadanie pacyfikacji tej strefy. Odebrano ludności wielką ilość broni. Tuziemcy używają już w obrocie codziennym pieniędzy włoskich.

Wyniki te są tem bardziej znamienne, że osiągnięte zostały w okresie deszczów na terenie górzystym, a więc trudnym do przeprowadzenia kontroli.

Zwrot skonfiskowanych majątków w Meksyku

MEKSYK. (Pat.) Minister finansów nakazał zwrot różnych majątków ziemskich ogólnej wartości 20 milionów pesow, skonfiskowanych na mocy ustaw o dobrach kościelnych, o reformie rolnej i innych.

W jeden dzień złapano 2239 przemytników

NOWY JORK. (Pat.) W ciągu jednego tylko dnia aresztowano w Stanach Zjednoczonych 2239 przemytników alkoholu i kokainy.

Właściciele cegielni zwolnieni z Berezny

WARSZAWA. (Pat.) Wobec ustabilizowania się cen cegły w rejonie podsiłocznym na poziomie ustalonym w porozumieniu z właściwymi władzami przez Związek przemysłowców ceramicznych, a mianowicie: zł. 40 w cegielniach dalszych i zł. 41 — w cegielniach położonych w promieniu do 5 km. od granicy miasta Warszawy, za 1.000 sztuk loco cegielnia — osadzeni w Bereznie M. Szpajzman, Józef Mozenkis i Wienczek zostali z obozu odosobnienia w Bereznie zwolnieni.

Min. Isacker zwiedza Kraków

KRAKÓW (Pat). Dziś po powitaniu na dworcu belgijski minister przemysłu i handlu Isacker udał się wraz z towarzyszącymi mu osobami na zwiedzenie salin wielickich, a następnie na Sowińce. Po powrocie do Krakowa minister zwiedził zabytki miasta a w godzinach południowych wziął udział w śniadaniu, wydanem na jego cześć przez Krakowską Izbę Przemysłowo-Hand-

lową w salach Grand-Hotelu.

O godzinie 16 p. minister odwiedził krypty św. Leonaada w grobach królewskich na Wawelu, poczem przyjął był na audjencji u ks. metropolity Sapiehy.

Wieczorem min. Isacker, wraz z towarzyszącymi mu osobami, opuścił Kraków.

Ten tylko wygrać może kto na Loterii gra!

Szczęśliwe losy do nabycia w kolekturze

„DROGA DO SZCZĘŚCIA”

Wilno: Wieka 44 Micklewicz 10

Gdynia, Św. Jańska 10 Słomim, Micklewicz 13

Sowiecko - angielski układ morski

LONDYN (Pat). Wczoraj odbyła się w Londynie druga konferencja delegatów W. Brytanji i Związku Sowieckiego w sprawie zawarcia dwustronnego układu morskiego pomiędzy obu krajami, zaproponowanego przez Anglię w ślad za zawartym w marcu r. b. traktatem morskim, pomiędzy W. Brytanią a Francją i Stanami Zjednoczonymi. Konferencja wczorajsza doprowadziła do sfinalizowania projektu układu, który został ostatecznie uzgodniony.

Na zasadzie osiągniętego porozumienia ze strony brytyjskiej przyniesiono Sowiетom bardzo konkretne ustępstwa. Jak wiadomo, londyński traktat morski przewiduje, że na okres do 1 stycznia 1943 r. rządy zobowiązują się nie budować nowych krążowników klasy A, ani żadnych innych jednostek w granicach od 8 tys. do 17500 ton, z działami nie wyżej 6-calowych.

W tym celu brytyjski przyznał rządowi sowieckiemu prawo wybudowania 7-miu krążowników nie wyżej 8-miu tysięcy ton wyporności, ale z działami o kalibrze 7.10 cali.

Rząd brytyjski przyznał dalej Sowiетom prawo wybudowania dwóch pancerników, których działa posiadać mogą kaliber 16 cali, tylko w razie gdyby Japonja i Niemcy zobowiązały się do niewybudowania pancerników zaopatrzonych w działa o kalibrze większym niż 14 cali, rząd sowiecki zobowiązuje się do zredukowania kalibru tych dwóch pancerników również do 14 cali. Wreszcie rządowi sowieckiemu przyznane zostało ze względu na nieprzystąpienie Japonji do traktatu londyńskiego, prawo niekomunikowania tonażu swej floty na Pacyfiku. Traktat londyński zobowiązuje wszystkich kontrahentów do wzajemnego komunikowania sobie w danych terminach stanu swej floty i programów budowy. Ta sama zasada przyjęta została dwustronnie pomiędzy W. Brytanią a Sowiетami, z tym jednak wyjątkiem, że Sowiety komunikować będą W. Brytanji jedynie stan swojej floty i plany budowy w odniesieniu do morz europejskich, a więc do Bałtyku i Morza Czarnego. Co do przeliczania jednostek morskich z Pacyfiku na Bałtyk i na Morze Czarne, to zastrzeżony został obowiązek notyfikowania tych faktów oraz ustalono, że przeliczane będą tylko takie jednostki floty Dalekiego Wschodu, które odpowiadają zasadom ustalonym w traktacie londyńskim i dwustronnym brytyjsko-sowieckim układzie morskim.

Rząd brytyjski zapewne będzie się starać o uzyskanie zgody Niemiec na projekt układu brytyjsko-sowieckiego. W dalszych kolach nie mieckich uważają ustępstwa, jakie uzyskały Sowiety, za zbyt daleko idące i przewidują, że sfinalizowany wczoraj projekt brytyjsko-sowieckiego układu morskiego bynajmniej nie ułatwia porozumienia brytyjsko-niemieckiego.

Posiedzenie ku czci ś. p. prof. Safarewicza

Wczoraj w sali Wileńskiego Towarzystwa Lekarskiego odbyło się pod przewodnictwem plk. dr. Dobaczewskiego żałobne posiedzenie Wileńskiego Oddziału Klubu Lekarzy Polskich, poświęcone pamięci prezesa tego klubu prof. dr. Aleksandra Safarewicza. W posiedzeniu tem wzięło udział kilkudziesięciu lekarzy wileńskich, kolegów zmarłego.

Po uczczeniu pamięci prof. Safarewicza minął milczenia, zebrani wysłuchali referatu dr. Rodziewiczówny, która mówiła o dużych zasługach Zmarłego jako uczonego-chemika i higienisty na polu naukowym i Jego pełnej zapału, bezinteresownej i owocnej pracy, której rezultatem jest między innymi 35 drukowanych rozpraw naukowych.

Następnie p. dr. Brokowski mówił o społecznych zasługach ś. p. prof. dr. Safarewicza, podkreślając bezinteresowność jego pobudek działania, wpływających z chęcią pomnożenia dobra publicznego oraz szeroką skalę zainteresowań. Ś. p. prof. Safarewicz był członkiem szeregu organizacji społecznych i samorządowych i wszędzie dał się poznać jako pracownik lub kierownik, całym sercem oddany sprawie.

Uroczyste zsypanie ziemi japońskiej na Kopiec Marszałka

KRAKÓW (Pat.). Wczoraj wieczorem przybył do Krakowa japoński atche wojskowy przy rządzie RP, w Warszawie, gen. Shigeru Sawada z małżonką w towarzystwie 4-ech oficerów japońskich, aby asystować przy uroczystym zsypaniu do masywu Kopca Józefa Piłsudskiego na Sowińcu ziemi, pobranej z pod murów świątyni poświęconej pamięci bohaterów narodowych Japonii.

Dzisiaj, w godzinach rannych goście japońscy w towarzystwie grona oficerów polskich udali się na Sowińiec, gdzie kompanja honorowa z poczem sztandarowym i orkiestrą pułku piechoty Ziemi Krakowskiej oddała honory, a orkiestra marszem generalskim powitała przybyłych generalów.

Aktu złożenia ziemi japońskiej do masywu kopca dokonał w imieniu p. ministra spraw woj-

skowych dowódcą OK, 5 gen. Narbutt-Luczyński poczem orkiestra odegrała hymny państwowe japoński i polski.

Z Sowińca przedstawiciele armji i floty japońskiej udali się wraz z towarzyszącymi im oficerami polskimi na Wawel, gdzie gen. Shigeru Sawada u sarkofagu Marszałka Józefa Piłsudskiego złożył wieniec z szarfami o barwach japońskich, od armji i floty japońskiej. Następnie oficerowie japońscy zwiedzili katedrę i zamek królewski na Wawelu, zatrzymując się dłuższy czas w sali rycerskiej. Objasnieni udzielał na Zamku kustosz dr. St. Swierz-Zaleski.

Po zwiedzeniu wystawy 1000 urn z Kopca Józefa Piłsudskiego w salach przy wieży ratuszowej w Rynku Głównym, oficerów japońskich podejmowano śniadaniem w apartamentach hotelu francuskiego.

Specjalne stypendja dla zdolnej młodzieży włościańskiej i robotniczej

WARSZAWA. (Pat.) Ministerstwo W. R. i O. P. utworzyło na rok akademicki 1936/37 specjalną kategorię stypendjów dla tych studentów 1-go roku studjów szkół akademickich w Warszawie, którzy zostali poleceni przez dyrekcję szkół średnich jako najzdolniejsi i niezamożni a pochodzą przedewszystkiem ze sfer

włościańskich, robotniczych pozamiejscowych i najmniej uposażonych pracowników umysłowych.

Jednym z warunków przyznania wspomnianych stypendjów będzie zamieszkanie w nowo-otworzonej bursie przy ul. Mochnackiego 10 pod zarządem fundacji „Domy akademickie im.

**Szczytem urody
jest zdrowy, bujny włos!**

Użyj do pielęgnacji włosów Neo-Silvikrin, bo łupież i tworzenie się łusek znika i wypadanie włosów ustaje.

Myj włosy przy pomocy Neo-Silvikrin-Shampoo.

Wszędzie do nabycia. Ostrzeżenie przed małowartościowymi naśladowcami.

Prezydenta Narutowicza w Warszawie”. Obecnie przeznaczono już 37 stypendjów dla stuclazy szkół wyższych w Warszawie.

Młodzież wstępująca na pierwszy rok studjów w innych miastach, korzystać będzie mogła z pomocy finansowej specjalnie na ten cel uruchomionej przez min. W. R. i O. P.

Ostrzenie miecza „sprawiedliwości radzieckiej”

W Rosji radzieckiej, jak i w innych państwach monopartyjnych totalnych t. zw. przesilenia rządowe nie są znane. Ani w faszystowskim Rzymie, ani w hitlerowskim Berlinie, ani w bolszewickiej Moskwie, nie było jeszcze wypadku żeby rząd w całości podał się do dymisji i spowodował t. zw. kryzys rządowy. Takie zjawisko oznaczałoby ni mniej ni więcej, jak tylko koniec państwa monopartyjnego i w praktyce jest do pomyślenia jedynie w wyniku jakiegoś wstrząsu rewolucyjnego, gruntownie zmieniającego system rządów.

Tęmienniej jednak i państwu monopartyjnego totalnemu nie są obce „przesilenia” rządowe. „Przesilenia”, takie wyrażają się w większych lub mniejszych przesunięciach personalnych na stanowiskach ministerjalnych i świadczą o tem, że gdzieś za kulisami, w gabinecie „czynnika decydującego” czyli „wodza”, musiała odbyć się jakaś poufna narada w wyniku której postanowiono z tych lub innych ogółów nieznanych względów dokonać pewnego przetasowania wykonywujących wolę „woda” ministrów.

Polityczna istota tego rodzaju przesunięć jest zazwyczaj bardzo trudna do uchwycenia oceny. Pozostawia ona jedynie możliwość snucia mniej lub więcej prawdopodobnych przypuszczeń, które swe potwierdzenie lub zaprzeczenie nie znajdują dopiero w postępowaniu nowych dygnitarzy.

Podobne zjawisko widzimy ostatnio w Moskwie. Rozpoczęte 26 września przetasowania dygnitarzy radzieckich, jak się okazuje nie ograniczyło się do osób Rykowa, Jagody i Jeżowa. Przewidywania Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSRR, bowiem w dn. 30 września i 1 października dokonało nowych nie mniej wymownych i charakterystycznych przesunięć, wyraźnie świadczących o tem, że sierpniowy proces moskiewski gdzieś za murami Kremla, w zacisznych gabinetach „czynników decydujących” trwa nadal.

Niezwłocznie po zwolnieniu Rykowa, został zwolniony Żukow, I-y zastępca Ludowego Komisarza łączności. Zwolnienie Żukowa, jest o tyle znamienne, że do komisariatu łączności był on przydzielony przez Stalina przedewszystkiem w charakterze „anioła stróża” dla „niepewnego” Rykowa, kiedy ten ostatni po „pokajaniu” był wyznaczony na stanowisko komisarza łączności. Iwan

Pawłowicz Żukow był już oddawna człowiekiem Stalina i należał do tej kategorii dygnitarzy radzieckich, którzy jako mało znani przedstawiciele ludu rosyjskiego w wyniku rewolucji bolszewickiej wysunęli się na górne szczeble nowej hierarchji państwowej.

Że faktycznie Żukow, a nie Rykow, kierował komisariatem łączności, świadczą o tem fakt, iż na XVII zjeździe partji w r. 1934 wystąpił on ze sprawozdaniem o działalności komisariatu, Rykow zaś ograniczył się do wygłoszenia „pokajania” i potępienia swych dawnych grzechów. Obecnie, z chwilą mianowania Jagody komisarzem łączności, Żukow został odwołany ze swego dotychczasowego stanowiska I-go zastępcy komisarza łączności i ma być podobno przeniesiony na jakąś inną pracę. Za co zwolniono — niewiadomo. Możliwym jest, że niezbyt gorliwie wykonywał swe funkcje „anioła stróża” w stosunku do usuniętego Rykowa.

Na miejsce Żukowa, do Komisariatu łączności, został przeniesiony Prokofjew, dotychczasowy zastępca komisarza spraw wewnętrznych. Prokofjew, tak

samo jak i Jagoda, należał do najbardziej okrutnych i wybitnych gepistów, którzy według określenia Stalina, byli „postrachem dla burżuazji, czujną strażą rewolucji i obnażonym mieczem sprawiedliwości proletarjackiej”.

Już w zaraniu swej kariery rewolucyjnej, ten sym urzędnika carskiego (urodz. w r. 1895) dał się we znaki swym przeciwnikom politycznym. Po wybuchu rewolucji lutowej Prokofjew, jako student kijowskiego uniwersytetu, stał na czele buntujących się komitetów studenckich i wykonuje różne polecenia rady delegatów robotniczych. W r. 1919 wstępuje do partji bolszewickiej i udaje się na front, jako ochotnik, i tam w szeregach czerwonej armji prowadzi pracę agitacyjno-polityczną. W r. 1920 zostaje przez Feliksa Dzierżyńskiego wciągnięty do Cze—ka, gdzie spełnia specjalne poruczenia szefa tej instytucji. Praca w Cze—ka otwiera mu szerokie pole do zawrotnej kariery. W r. 1926 zostaje on naczelnikiem ekonomicznego wydziału GPU, i na tem stanowisku, jak pisze prasa bolszewicka, Prokofjew jeden z pierwszych „odkrył

nową taktykę wroga klasowego, próbującego metodami szkodnictwa i dywersji zerwać plany industrializacji kraju i dezorganizować radzieckie gospodarstwo planowe”.

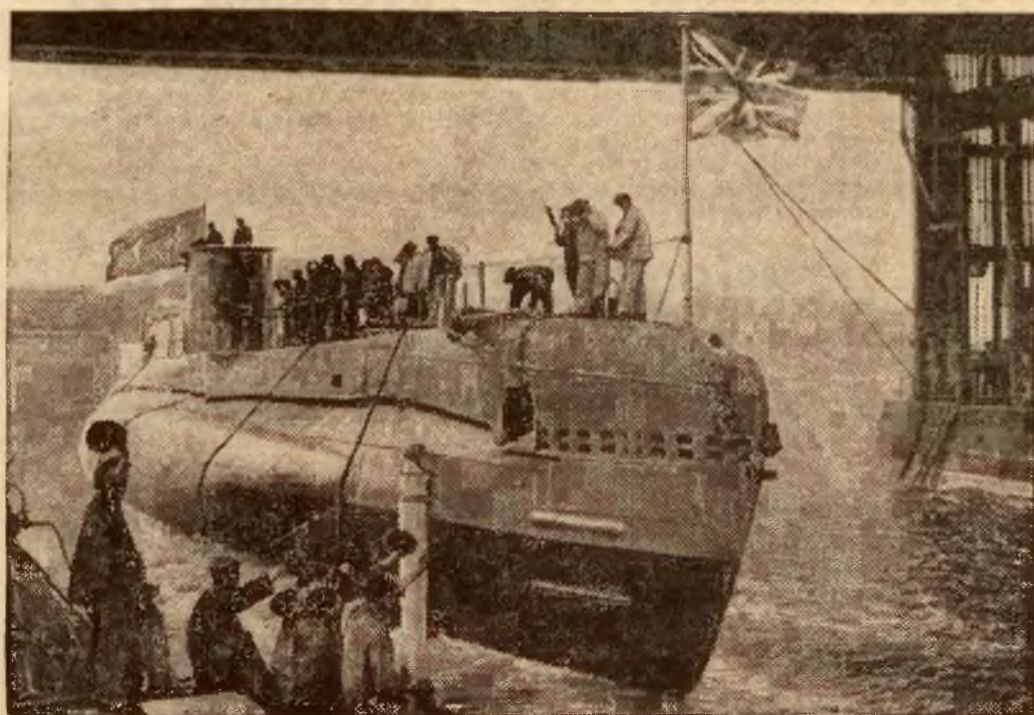
„Pod kierownictwem tow. Prokofjewa, — pisze „Prawda” z listopada 1935 r. — przy jego osobistym, bezpośrednim udziale byli rozgromieni szkodnicy w przemyśle, gospodarstwie wiejskiem, systemie finansowym i t. d. oraz zlikwidowane zagraniczne, szpiegowsko-dywersyjne i szkodnicze agentury”. Te wyuczyny Prokofjewa, jak wiadomo, uwidoczniły się w całej serii pokazowo-procesyjnych procesów różnych specjalistów gospodarczych i inżynierów zagranicznych. Za te zasługi Prokofjew, był delegowany jako przedstawiciel GPU, do Najwyższej Rady Gospodarstwa Narodowego, gdzie śledził pracownictwo pracowników tej instytucji. Następnie, jako przedstawiciel GPU, był on zastępcą ludowego komisarza Robotniczo-Włościańskiej inspekcji. W r. 1932 został mianowany zastępcą szefa GPU, Jagody. Kiedy zaś GPU, zostało zreorganizowane i włączone do nowo utworzonego w r. 1934 Komisariatu Spraw Wewnętrznych — Prokofjew został mianowany na stanowisko pierwszego zastępcy ludowego komisarza Spraw Wewnętrznych Jagody. Poza tem Prokofjew jest członkiem Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSRR, i Komisji Kontroli Radzieckiej. Obecnie zaś po mianowaniu Jagody komisarzem łączności, został mianowany jego zastępca.

To przeniesienie dwóch najwybitniejszych gepistów do komisariatu łączności jest nadzwyczaj wymowne. Coś zatem musi być ukryte. Albo oni obaj przeholowali przy organizowaniu „procesu sierpniowego”, albo nie dociągnęli. Te okoliczności, bowiem, że podczas procesu wyszło najaw, iż przeciwko reżymowi Stalina spiskowali nie tylko różni strzelani, ale cały szereg takich osób, jak Radek, Uglanow, Sokołnikow i t. d., przemawiałyby za tem, że „miecz sprawiedliwości proletarjackiej”, jakoś stępsiał i że trzeba go odnowić i puścić w ruch bardziej ostry i nie tak zużyty miecz. Prawdopodobnie, za to „nieodpatrzenie”, za „brak czujności”, obaj zasłużyli gepiści i zostali „ukarani”. Tych kar jednak, zdaniem naszym, nie należy, interpretować, jako całkowitego

(Dokończenie na str. 6-iej)

V. V.

700-tonowa angielska łódź podwodna

Nowa angielska 700-tonnowa łódź podwodna „Sunfish” została spuszczone na wodę w Chatham.

INFORMATOR

MANUFAKTURA i SUKNO M. MAĆKOWIAK i T. ROMAŃCZUK Wilno, ul. Wielka 47 „BLAWAT POLSKI“ Wilno, Wielka 28, tel. 15-92 Sz. Jankielewicz i S-wie Wilno, Rudnicka 13, tel. 14-90 Bielskie Składy Fabr. Sukna HENRYK NOZYCE Wilno, Niemiecka 5 GALANTERJA „BON-TON“ Wilno, Wielka 21 JAN FRLICZKA ul. Wielka 11 telef. 19-69 MARIA KOSINOWA Wilno, Mickiewicza 11 a SALONY MÓD W. STAWSKA Wilno, Wileńska 3z.	FUTRA S. FIN Wilno, Niemiecka 20, tel. 33A Egz. od roku 1910 J. KAPELUSZNIK Wilno, Niemiecka 29 Istnieje od roku 1887. HURTOWY SKŁAD FUTER CH. ŚWIRSKI Niemiecka 37, róg Rudn. tel. 828 Farbow. futer JAN PAWLAK Ś-to Jańska 6, istn. od 1924 r. GOT. UBRANIA „TANIOPOL“ Wilno, Wielka 15. SZ. NOZ Wilno, Niemiecka 29, tel. 10-95. ZAKŁ. KRAWIECKIE SZ. i J. KUNIN Wilno, Zawalna 24-1, tel. 18-85	KAPELUSZE J. KAPELUSZNIK Wilno, Niemiecka 29 Istnieje od roku 1887. OBUWIE i KALOSZE „DELTA“ Wilno, ul. Rudnicka 6. WACŁAW NOWICKI Wilno, Wielka 30 L. BORSKI Rudnicka 10 i Niemiecka 22 WŁÓCZKI—WEŁNY i ROBOTY RĘCZNE „SOPHIR“ Wileńska 15 Sz. i J. BAMDAS Niemiecka 37 PERFUMERJA i KOSMETYKA FABRYKA PERFUM. KOSMET. „COSTA“ Wilno, Miłosierna 6. Telef. 19-59	BUDOWLANE „I. IHNATOWICZ Wilno, Zawalna 30 OKUCIA I NAPZĘDZIA JÓZEF SZKOLNICKI Wilno, Wingry 21, tel. 669 BLACHA ocynkowana i pomalowana T-wo METALURGICZNE B-cia CZERNAK i S-ka Wilno, Bazylijańska 6, tel. 273. I. CHELEM S-ey Wilno, Końska 16, tel. 2-91 ŻELAZO, GWOŹDZIE, RURY D/H Br. CHOLEM Kwiatowa 5; tel.: 353, 17-94 239 ZEGARKI, SREBRO, ZŁOTO i BRYLANTY O. ZAŁKIND Wielka 47, róg Rudnickiej tel. 17-33	ELEKTRO-TECHN. i RADJO ESBROCK - RADJO W'no, Mickiewicza 23, tel 18-06 „ELFA“ HERMAN SZUR i S-ka Wilno, Niemiecka 3, tel. 1111. OPAŁ M. DEULL Spadkobiercy Spółka komandytowa Biuro: Jagiellońska 3-6, tel. 811. Składy i własna boznica: Kijowska 8; tel. 999 KSIĘGARNIE „ALFA“ Wilno, Wielka 16 „KULTURA“ Wilno, ul. Trocka 3. MAT. PIŚMIENNE „ELEONORA“ Wilno, ul. Ś-to Jańska 1	RESTAURACJE „ASTORJA“ Mickiewicza 9. OPTYKA „OPTYK RUBIN“ Dominikańska 17, tel. 10-58 FOTOGRAFJE „FOTO - STUDIO“ B-cia SZER — ul. Wielka 30. FRYZJERNIE WARSZAWSKY FRYZJERZY WACŁAW I JÓZEF Wilno, Wileńska 42 tel. 20-00
---	---	--	---	---	--

Tylko jeden dzień! **JUTRO**, w niedzielę od godz. 12-ej do godz. 6-ej **ULGOWE PORANKI** dla wszystkich

PAN SMOSARSKA JAKO „JADZIA“

LOKAL FABRYCZNY
 poszukiwany do wydzierżawienia z energią (lo-omobila, maszyna parowa lub prąd) w rejonie: **Dukszy—Druja Królewszczyzna—Głębokie—N. Swięciany lub Lida—Oszmiana.** Złaznienia do Biura Ogłoszeń Polskiej Agencji Publ. cystycznej w Warszawie, Marszałkowska 95 sub „Lokal fabryczny“

1 zł. prasowanie ubrań na poczek.
 10 gr. greplowanie materiałów
 najnowsza maszyna amerykańska
FARBIARNIA „ATLAS“ Wilno, Wileńska 15
 i Pralnia chem.

100% gwarancji i zadowolonia w pracy daja
„PIGMENT-BEAUTÉ“
 najlepsze barwniki do farbowania obuwia we wszystkich kolorach. Cena w opakow. mniejszem (na dwie pary pantofli) 65 gr., w opak. większem (5 par pantofli) 95 gr. Zadać we wszystkich składach aptecznych i farbiarniach.
 Wylączna sprzedaż na wojew. wileńskie
F-ma H. ARMANOWSKI
 Wilno, ul. Rudnicka 12

OKNA NA ZIMĘ zabezpieczamy
 Ceny od 50 groszy.
 Zakład „**FUMIGATORE CIMEX**“.
 Ur. Tatarska 3, tel. 22-77.

Kołdry WATA, WATOLI A zeul. **Oszmiański** Kit i Fajmuszewicz

Poszukuję pracownika
 do wyrobu mydła
 Oferty do administracji „Kurjera Wil.“ pod „Praca“

Przetarg
 Ministerstwo Komunikacji zwraca uwagę na przetarg na dostawę podrozjazdnic i mostownic w 1937 r. ogłoszony w Monitorze Polskim Nr. 229 z dnia 2 października 1936 roku.

Film prod. 1936-37

ADOLF DYMSZA

w podwójnej roli jako **„BOLEK i LOLEK“**
 W TYCH DNIACH w kinie **HELIOS**
 Początek o godz. 2-ej. Najnowsza rewelacja filmu wiedeńskiego!

CASINO |
 Marta **EGGERTH**
 o az **Szoeke Szakali i Paweł Hoerbiger** w największej komedii muzycznej
 Muzyka **Jana Straussa.** **AUDJENCJA W ISCHLU**
 UROZMAICONY NADPROGRAM

PAN | **MOLLY PIKON**
 Dziś! **Cudowny nadprogram.** Pocz. punkt.: 2—4—6—8—10.15

HELIOS | Dziś! Film dla wszystkich! Uśmiech i łyzy wywoła genialny bohater **„Dawida Cooperfielda“ i „Anny Kareniny“** **FREDIE BARTHOLOMEW**
 w filmie najgłębszych wzruszeń **Mały lord FAUNTLEROY**
 w-g znanej powieści **Burnetta.** Nad program atrakcja kolorowa oraz aktualna. Pocz. o g. 4-ej
 Ze względu na wysoką wartość artyst. film dozwolony dla młodzieży

SWIATOWID | Chłuba Polski **Jan KIEPURA** Król tenorów
 w żywiołowym filmie mistrzowski reżyser. **Kocham wszystkie kobiety**
 Karla Lamacza o. t. **Spiew — Muzyka — Humor — Tempo —** Nad program: **AKTUALIA**

OGNISKO | **„Nie miała baba kłopotu“**
 Polska komedia filmowa
 W rol. gł. **Basia Gilewska, Wł. Walter, Zacharewicz, Znich i inni**
 Nad program: **DODATKI DŹWIĘKOWE.** Początek seansów codziennie o godz. 4 pp

Broń swój sad przed szkodnikami, już **LEP i opaski**
Centrala Zaopatrzeń Ogrodniczych
 Wilno, Zawalna 28, — wł. J. KRYWKO
 Tel. 21 48. — Porady fachowe bezpłatnie
 Sprzedaż drzewek owocowych.

LEP i OPASKI
 firmy „AZOT“ — poleca
Wileński Spółdz. Syndykat Rolniczy
 w Wilnie, ul. Zawalna 9, tel. 323

Rutynowany **MUZYKI** NAUCZYCIEL udziela lekcji **GRY NA FORTEPIJANIE**
 — Ceny przystępne. —
 ul. Jagiellońska 8 m. 22, godz. 4—6 pp.

Poszukuję współników
 do bardzo dobrego interesu z kapitałem od 100 5.000 zł. Oferty do Administracji „Kurjera Wil.“ pod Praca
Chłopic
 do posylek potrzebny od zaraz. Wymagana kaucja. Złaznienie D-H. „T. Odyniec“ ul. Wielka 19
Potrzebny
 fryzjer damski lub fryzjerka na dobrych warunkach, ewent. oddam w dzierżawę salon damski z urządzeniem Borowik, Wielka 45

G. Tepperowa
 Sadowa 9 m. 14 powróciła z Londynu i udziela lekcji języka angielskiego. Grupy dla dzieci i dorosłych. Angielska korespondencja handlowa

NA SEZON szkolny
 wielki wybór obuwia po cenach dostępnych
Wł. Zubowicz
 Wileńska 23

Tylko **Niemiecka 2**
Tanio i na raty wyroby ręczne: Firanki, kapy, stury, serwety, siatki, **kilimy i włochacze.** — Nic wspólnego z domokracjami

Sklep
 spożywczy do sprzedania w centrum miasta. Adres w Administracji „Kurjera Wileńskiego“

DOKTOR MED. J. PIOTROWICZ-JURCZENKOWA
 Ordynator Szpłt Sawicz Cio oby skórne, wenezyjne kobiece
 Wileńska 34, tel. 18-66
 Przyjmuje od 5—7 w.

AKUSZERKA **marja Laknerowa**
 Przyjmuje od 9 r. do 7 w. ul. J. Iasińskiego 5—18 róg Ofiarnej (ob. Sadu)

AKUSZERKA **M. Brzezina**
 masaż leczniczy elektryczny
 ul. Grodzka nr. 27 (Zwie wniec)

SPRZEDAM
 małe kocięta rasy bucharskiej
 Mickiewicza 15 13

SPRZEDAM
 DOM nowy drewniany na Zwierzyniecku 200.00 zł. z ogrodem owocowym o 4 mieszkaniach. Dowiedz się: Lwowska 57 m. 5 od 2 do 5 pp.

ZGUBIONO
 w Saou Grodz. wkleś Litewskiej Spółdzielni Kredytowej Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrócenie na ul. Wielką 12 za wynagrodzeniem.

DOMEK
 murowany i 2400 sąż.² ziemi — do sprzedania lub wydzierżawienia na b. dogodnych warunkach. Dowiedz się: ul. Jagiellońska 16—9 Biblioteka

Polski Sklep
 piśmiennie-galanteryjny i zabawek
E. MACEWICZOWA
 Wilno, Wileńska 22
 Ceny niskie.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9^{1/2}—3^{1/2} ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9^{1/2}—3^{1/2} i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 3 zł., z odbiorem w administr. 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., z kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro lamowy, za tekstem 8-mio lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.